

Sak 4/2026 - Klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i 2026/2027 i rovviltregion 2

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saken:

- Sak 3/2026 Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2026/2027.
- Klage fra NOAH - for dyrs rettigheter datert 22.05.2026.

Saksopplysninger

Rovviltnemndas vedtak kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) innen tre uker etter at vedtaket er gjort kjent. Klagen skal rettes til KLD, men framsettes for rovviltnemnda. Nemnda skal vurdere klagen ut fra påklagde forhold og eventuelt nye opplysninger i saken. Dersom nemnda ikke - eller bare delvis - tar klagen til følge, sender nemnda denne sammen med sin tilråding til KLD for endelig avgjørelse.

Bakgrunn

Innen klagefristen er det mottatt en klage. Klagen er fra NOAH – for dyrs rettigheter. NOAH ber om at klagen tas til følge og at det ikke tillates lisensfelling av fire jerver i region 2 i 2026-2027.

I vedtaket 13. mai 2026 – sak 3/2026 – Kvote for lisensfelling av jerv i 2026/2027 åpnet rovviltnemnda for en lisensfellingsskvote på fire (4) jerver i rovviltregion 2 med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, jmfør §§ 4, 7 og 10 i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt.

Naturmangfoldloven kapittel II som gir alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk er lagt til grunn for vedtaket. Basert på sekretariatets saksfremlegg i sak 3/2026 fattet rovviltnemnda følgende vedtak for lisensfelling av jerv i 2026/2027 i rovviltregion 2:

Rovviltnemnda i region 2 viser til den nasjonale målsettingen for rovvilt i regionen. Det er ikke fastsatte mål om yngling av jerv i region 2. Rovviltnemnda anser følgelig å ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv etter rovviltforskriften § 10, jmfør §§ 4 bokstav b og 7.

Rovviltnemnda viser til naturmangfoldloven § 7. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige kunnskapen om jervens bestandsstatus og -utvikling, jmfør § 8 og rovviltforskriften § 3 siste ledd. Nemnda viser til sekretariatets faglige vurderinger om at den foreslåtte lisensfellingsskvoten på fire (4) dyr ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller en for stor samlet belastning, jmfør § 10. Forvaltningsplanen for rovvilt i regionen og føringene i rovviltforliket ligger til grunn for å iverksette lisensfelling, jmfør også rovviltforskriften §§ 1 og 6. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Rovviltnemnda anser ikke at §§ 9 og 11 er relevant i denne sammenheng.

Ut fra et behov for å avverge skade på husdyr, vedtas en kvote for lisensfelling i 2026/2027 på fire jerver i rovviltregion 2 i fellingsperioden 20. august 2026 til og med 15. februar 2027, jmfør rovviltforskriften § 10 bokstav b. Fellingen anses ikke å være til hinder for å nå nasjonale bestandsmål eller true overlevelsen av bestanden på lang sikt, jmfør naturmangfoldloven § 5. Rovviltnemnda åpner for felling i hele regionen.

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen via Statsforvalternes kvotetelefoner og registrere seg for varsling via Statsforvalternes SMS-tjeneste.

Rovwiltnemndas vedtak er fattet med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, jamfør §§ 4, 7 og 10 i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rowilt.

Begrunnelse for vedtaket

Vedtaket bygger på saksfremlegget til sak 3/2026 *Kvote for lisensfelling av jerv i 2026/2027* og er gjort ut ifra en samlet vurdering av kunnskap om bestandssituasjonen og bestandsutviklingen av jerv i regionen og tilgrensende områder. Videre ble det lagt vekt på kunnskapsbasert erfaring. Kvotes størrelse og vilkår er satt med hensyn til bestandssituasjonen for jerv i region 2 og erfaringer fra at det kan oppstå situasjoner hvor det er behov for en lisensfellingskvote.

Klagenes innhold

NOAH – for dyrs rettigheter klager i brev datert 22. mai 2026 på rowiltnemndas vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 2 for 2026/2027.

Klagen er omfattende og vil ikke bli gjengitt i sin helhet. Fullstendig klage er vedlagt.

NOAH – for dyres rettigheters anførsler:

- Jerv er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste. Det er kun registeret 64 ungekull i Norge. Dette er alt for lite til å sikre bestandsoverlevelsen og Norges forpliktelser til å ta vare på arten.
- Ettersom en stor andel av den Europeiske jervebestanden lever i Norge, så er jerven er norsk ansvarsart. Norge har dermed et særskilt ansvar for å ta vare på denne arten.
- *Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt.* NOAH viser til at vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt. NOAH mener at lisensfelling vil true bestandens overlevelse og at et av vilkårene for å tillate lisensfelling ikke er oppfylt, jf. nml. §§ 9 og 18.
- *Vilkåret om skade er ikke oppfylt.* NOAH mener at det juridiske grunnlaget for å åpne for lisensfelling ikke er til stede, og viser til at det kun så vidt har vært skade fra jerv på husdyr i regionen.
- *Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt.* NOAH mener at det finnes andre tilfredsstillende alternativer til felling som er langt mer effektivt enn lisensfelling for å forhindre skade på beitedyr

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør en uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. De ber om at klagen tas til følge og at det ikke tillates lisensfelling av fire jerver i region 2 i 2026/2027.

Sekretariatets vurdering

NOAH - for dyrs rettigheter er en ideell medlemsorganisasjon som jobber for å motvirke utnyttning og mishandling av dyr. Sekretariatet anser organisasjonen for å ha rettslig klageinteresse i saken. Klagen er framsatt innen fristen.

Sekretariatet vurderer klagen fra NOAH til å gjelde at det åpnes for lisensfelling av jerv i region 2 i 2026-2027.

I Stortinget sitt rowiltforlik fra 2011 (Representantforslag 163 S, 2010-2011) er det grunnleggende prinsippet en todelt målsetting for rowiltforvaltningen der en vektlegger både rowiltbestandens overlevelse og å ivareta hensynet til levedyktige beitenæringer. Stortinget har ut fra dette fastsatt et

nasjonalt mål om 39 årlige ynglinger av jerv, med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene. Det går videre fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden, og at ekstraordinære uttak av ynglehi over tid bør reduseres til et minimum.

I 2009 vedtok Stortinget lov om naturmangfold (naturmangfoldloven). Denne legger overordnede rammer for rovviltforvaltningen. Det betyr blant annet at forvaltningen skal forsøke å nå vedtatte bestandsmål innenfor de fastsatte, rettslige rammene for uttak. Forvaltningen skal tilsvarende praktisere prinsippet om en tydelig soneforvaltning, noe som innebærer at rovvilt er prioritert i noen områder og beitedyr i andre. Kvote for lisensfelling vil være et viktig skademotivert virkemiddel for å regulere utbredelsen og bidra til å hindre eventuell etablering i områder langt unna områder avsatt for yngling. Sekretariatet har sitt saksfremlegg i sak 3/2026 - *Vurdering av kvoter for lisensfelling på jerv i 2026/2027* vist til at det er dokumentert jerv i region 2 gjennom sist vinter.

Sekretariatet har i saksfremlegget sak 3/2026 *Kvote for lisensfelling av jerv i 2026/2027* lagt frem kunnskapsgrunnlaget og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør noe av begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Hovedmomentene som anføres i klagene fra NOAH, anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 3/2026. Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for lisensfelling truer bestandens overlevelse på sikt og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote og lisensfellingsområde er oppfylt. Kvoten er satt til fire individer da sekretariatet mener det ikke er usannsynlig at det vil kunne oppholde seg fire jerv i regionen i løpet av lisensfellingsperioden.

Nemnda har begrunnet sitt vedtak, jf. vedtaksbrev og protokoll for sak 3/2026. Klageren har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjonen eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til nødvendig og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven. § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Nemnda har begrunnet sitt vedtak, og sekretariatet kan ellers ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak av 13.05.2026, sak 3/2026.

Forslag til vedtak

Rovviltnemnda har med grunnlag i klagene fra NOAH - for dyrs rettigheter vurdert vedtaket om kvote for lisensfelling av jerv i rovviltregion 2 i 2026/2027 på nytt. Vi kan ikke se at det har framkommet ny kunnskap eller nye opplysninger som tilsier endret vedtak.

Vedtaket av 13. mai 2026 om kvote for lisensfelling av jerv i region 2 i 2026/2027 opprettholdes, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

